

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе де доз орѣ по септември: Жоа ши Диминека. — Препътмерадизна сефачъ до Сибишъ за еснедитъръ фоеи; не аффаръ ла ч. р. поде, къ бани гата, пріп скрикоръ франката, адресатъ кътре еснедитъръ. Презъдъ препътмерадизе пентръ Сибишъ есте не an 7. ф. в. а. еар по о жаметъте de an 3. ф. 50. кр. Пентрчелалте първи але Трансилвание ши пентръ провин-

Nº 42.

АНДЪХ.

СІБІШ. 27. Маі. 1862.

De ce nu e Dietă?

Съйт ачеаста инкрипциите адъче „Ost și West“ din Ардеал ла тіжлокъ ля Maiш врътъорівъ тълт интересантъ артиклъ. Тоате церіе Monarхie ай автъ dietele lor; тътъроръ са datъ даръ при ачеста таи тълтъ се ѿ таи пъціль окасіоне а фаче о еспіраціонеліверъ дъпъ ляпга апъсаре а провісіорівъ, а deckoperi deckis ѿ вървътъше ръвіле церіе ши а ля тесвръ пентръ bindekarе lor: пътма Apdéлъ есте ачел орфапъ, каре требве съ спеле пъкателе стрыне; пътма Apdéлъ есте ачел пачентъ пеферіче, кървя medikъл лякъ ну врѣ съ спъль, че ля ліпсеще.

Чине ар фі къдетатъ, къ дъпъ че са ръдикатъ провісіорівъ de зече an, са рестітвітъ ёрьши дефінітівъ форма de рецітъ констітюціональ прип диплома din Октотвре, дъпъ че пентръ ставеріпеа opdinei de алецере пентръ о dietъ трансілванъ а фост конкіематъ конференда din Алба Іыліа ши са dem'ндатъ капчеларівъ аблікъ трансілванъ de атвчи Баропвлъ Кемени а фаче прегътіріле ши пропосідівіле печесаріе пентръ dietъ ши дъпъ че са ставерітъ opdinea електорале ши Баропвлъ Кемени ши а лятъ dimicisne пентръ emanarea пріп лялтъвъ рескріптъ despre ачеста, ёрь впїл песяферіторі de dietъ се десптаръ din гъверпівъ apdeleneck; дъпъ че ля fine dela диплома din Октотвре трече таи гата ши алъ doilé an, dietetele челора лалте церіе стаі гата de а фі кіемате ши а доаъръ, ля Apdéлъ лякъ tot domnescе впіл провісіорі ши ну се поте ляпъица dietă?

De ce саі ляпървітъ dintр'о датъ ачеле къ таре зелъ апъката прегътірі пентръ dietă трансілванъ? Чине поарть вина, къ Apdéлъ лякъ tot ну аре dietă? Doаръ тълцимеа чеа таре а попорациопеи церіе, ка съ і се detragъ ачест таи лялтъ атвітъ ал агтономіе дрептъ пефісь, съ ну і се ляпъдзе гъстрапреа реактіватеі сале констітюціоне dela monархъл? Се ѿ закъ темеівріле ачестеі апаріціоні in „Ляпътъ ала политікъ? Ляпървіреа dintъї ну ова пътеа афірма nimine, а дозъ о воіч черка еј а о демвстра ши ачеста ши фъръдаръл de dibinaціоне ал ля „Don. Zeitung“ пътма прип intvіciunele органелоръ de сімдзрі отенеши.

Партітъ веќікопсерватівілоръ впігреці, каре дърере къ ши акута поседе ля Biene лякъ o іnfлінцъ ну не ляпсемпать, афъл пре кътъ есте къпоскътъ, тъпътъреа Австріеі-пропrie domnipea lor — асекъратъ пътма прип davalismъ ши прівеше елементъл церман ши mariapъ ка dectinatъ пентръ domnipe, еаръ челе лалте националітъді ка хотържте а се контопи ля ачесте елементе; ел спріжінеше дрепачеа - de ши аре пайтъа оқілор пътма інтересъл пропрів - пъзгіцеле съпрематіче але minистеріалістілоръ din 1848 ля Болгаріа. Дъпъ diconvarеа dietă впігреці ай алергатъ капіл lor la Biene, ка еаръши съ ляпъаче ши съ дірєтъ, че лякъ се таи пътеа direce. Спредіалмінте еі шиа пъсъ тоатъ сілінца, ка съ рецітъ не міністерівъ каре ера ля вртареа ачелор евентуалітъді таи аплекатъ кътъ nemariapъ, dela тоатъ пактареа къ еі.

Nemariapъ ляпъеладі ля сперанделе lor прип dietă впігреці, ай вртъ токтаі съ ляпървіцеле окасіоне фаворітоаре, ка съ ажупъ варен къ впіл пашъ таи апропе de реалісааре дрептелоръ lor претенциопі, ай trіmіc таи тълте denuntaціоні la Biene, каре саі прімітъ фіреце foарте атікавіле, ля чел таи впіл каісъ ляпъ ай фост сътвраці чел тълте къ фърътъріка dopinzelorъ lor. Ачестъ партітъ а сакчесъ даръ, спріжінітъ de ачеле черкві але Biene, каре прівескъ припчіпъл националітъді ка пе впіл топстръ ал веќілвъ поеспрезечелое, пашъвала егала ляпървіреа de o dormъ періквілсъ de statъ, ши ар ферве тоате попоаръле Австріеі, ляпъ о щаре церманісъ, „Австріакъ националітъді, - а дадъче треава пъпъ аколо de міністерівъ а лъсатъ фаворітоареа окасіоне цефодосітъ.

челъ din Monarхіз по вп an 8. ф. еар по о жамътъте de an 4. ф. в. а. Пентръ прип ши цері стрыне по an 12. ф. де ½ an 6. ф. в. а.

Inseratеле се пътескъ пептъ ляпъеа брък 7. кр. шірвъ къ літере mič, пентръ а доза брък 5 ½ кр. ши пентръ а трея ренедіре къ 3 ½ кр. в. а.

Лякърреі ши ляпървіцей веќікопсерватівілоръ ай Болгаріеі прекътъ ши недетерміпъреі че се івеше din алта парте, а есекіта припчіпъл егала ляпървіцірі ал підіопасітъцілор серіосъ, къдетъ е ѿ de a ce adscrіe, къ dietă трансілванъ, пе лъпътъ коміпа de атътіа орѣ пъвліче пропічіата ши пічі de кътъ lindoita допінцъ а ротъпілор ши сасілоръ лякъ ну са конкіематъ, къчъ ea есте печесарівъ тіжлокъ спре цъпта веќікопсерватівілоръ ка съ ну се реалісъл pіch одатъ национала егала ляпървіцірі а nemariapілор къ mariapі, ка nemariapі съ ну се рідіче ля вп таі lncemnatъ фактор ал віедій політіче ля Болгаріа орѣ Apdéлъ. O dietъ трансілванъ ляпъ ляпъелесъл рескріптълъ ляпътъртескъ ар фі ляпъ пентръ ротъпіл окасіоне чеа dintъї, пашъл чед dintъї, спре ачеста, ляпъна веакълвъ поеспрезечелое ар фі dat ля еа ляпървіцітіеі съпрематії а mariapілор ля Трансіланіа о ловітър de морте, ар фі рято пентръ totdeзна.

Da, неконтеніта амъпаре a dietă трансілване mi се паре a indiçita ляпътъ ало, къ опіня партітълъ тепціонатъ се ia ёрьши пре таре ляпъ концидераціоне ла локвріле іmpіtіtore дъпъ каре ар фі съ се конкіеме dietă впігреці ляпътъе чедеі трансілване ши dékъ къ ea сар пътеа вені ляпъ челе лалте релациопі ла вроо концелеще, съ і се сакріfіche indenendinca Apdéлъ ка вп контрападаръ, астфелівъ ка поі серачії Apdeleni - ляпътъ modъ noscіvъ fъrъ тълте чівпелітъ de пene, таи пайнте de че ам фі възътъ о dietă трансілванъ, съ фіт апъсацији Болгаріеі къ пеле ши пър! Че ар фі алтъ о астфелівъ de політікъ, декътъ а респінде dela cine maiорітата попорациопеи apdeleneck, о zгвдіtore de тотъ ляпъедеа denegacіоне а припчіпълі de егала ляпървіцірі а попорълор Австріеі manifestatъ de Maiestatea Ca аша de сърбътореце! Къчъ піміnea съ се lindoedje despre ачеса, къ релациопіл постре ну ар авеа ліпсъ de о регъларе dietalъ, ши саі dobedit de тълте орѣ ляпъ foile пъвліче къ dietă трансілванъ есте пентръ церіе о треввіпцъ пеапъратъ, пъпътъ пентръ о реформъ по вп din temelівъ ляпъ administraціоне церіе ши пеотръ коплъкрапеа ла ставеріреа релациопіл de дрепт пъвлік чі спеціалмінте, ка піміnea ротъпіл, каре прип респітвіреа констітюціоне de маі пайнте къ трея падівъ регніколаре есте ля фаптъ ескълъs dela егала ляпървіцірі, съ се артікълеze dietalmіnte ши прип ачеста съ debinъ ляпъ асекъратъ гъстаре a дрептврілоръ еі фунdate ляпъ диплома ляпътъртескъ din 20 Октом., ши астфелівъ fіекаре пашъ fъкътъ ляпъ контра adspіrіi dietă трансілване іnvolvěше ляпътътъ вп атакъ ляпървітъ ляпъ контра националітъді Ромъпілор: fiindъ къ ел къ ляпънедекаре dietă ляпъдекъ ши реалісааре егала ляпървіцірі а lor ляпъ Трансіланіа.

Австрія са dekiarat прип диплома din Октом. de stat констітюціональ; попорълор іmpіtіtore са кончесъ прип ачеста дрептъл ала парте ла лецілациопіе, dietetele тътъроръ провінчіелоръ ай фостъ конкіематъ; къ че дрептъ даръ саі ескълъ Apdealълъ дела ачеста бініфаче а Констітюціоне? пентръ че се ну поатъ apdeleni ляпървіцірі, съ се артікълеze dietalmіnte ши прип ачеста съ debinъ ляпъ асекъратъ гъстаре a дрептврілоръ еі фунdate ляпъ диплома ляпътъртескъ din 20 Октом., ши астфелівъ fіекаре пашъ fъкътъ ляпъ контра adspіrіi dietă трансілване іnvolvěше ляпътътъ вп атакъ ляпървітъ ляпъ контра националітъді Ромъпілор: fiindъ къ ел къ ляпънедекаре dietă ляпъдекъ ши реалісааре егала ляпървіцірі а lor ляпъ Трансіланіа.

Noi даръ къдетьтъ а пътеа къ tot дрептъл аштента dela Miniseriell ляпътъртескъ, къ ел, dékъ търтърісеште припчіпъл егала ляпървіцірі ал тътърор попоарълор Австріеі ръдікатъ de къніетеніa statъl la lece de statъ, ну се ва лъса ляпъелатъ de niminea ши ва ляпъревені кътъ таи dergra la Maiestatea Ca пентръ конкіемаре dietă трансілване ка кре-

дініюсекл попор ротъпескъ, каре de виѣ сѣмъ нѣ а dat ань
ла ви астфеліѣ de диспредѣ, съ нѣ се маї ціпъ ші маї департе
афаръ де варіера констітюшнѣй.,

Sibiu 20 Maiu. (Ajutorarea Iuristilor.)
(Urmare.)

Dupa-ce D. Presiedinte facu cunoscutu, ca lenga banii de
mai susu a mai primitu dela Casierulu Asotiajunei 5 galbeni
daruiti de D. Eliseiu Armatu dupa cursulu din Decem-
bre cate cu 6 fl. 65 x. = 33 fl. 25 x. si suinduse Sum'a la
149 fl. 33 x. a impartit u pe lenga cuetitia la urmatorii iu-
risti Sum'a de 142 fl. 75 x. si annme lui:

1 Sim. Muntiu	—	—	—	20 fl.
2 I. Cosieriu	—	—	—	20 fl.
3 An. Schiau	—	—	—	20 fl.
4 Cand. Albini	—	—	—	20 fl.
5 A. Velican	—	—	—	14 fl.
6 Ef. Popu	—	—	—	20 fl.
7 M. Bontescu	—	—	—	25 fl.
8 I. Campému	—	—	—	3 fl. 75

Sum'a 142 fl. 75 x.

si ia remasu in Casa numai 6 fl. 68 x. v. a. primesce Comi-
tetulu tóte de bune.

Mai departe impertasiesce D. Presiedinte Comitetului o scri-
soare a D. Protopopu din Turd'a Ilia Vlăss'a prin care se a-
rata ca intreprindiendu Dnia Sa in protopopiatulu seu colecte
atatu pe sém'a asotiajunei catu si a iuristilor au adunatu 331
fl. 38 x. care Suma impertinduse dupa vointi'a contributiori-
loru in doe parti asemenea a venitu pe sém'a iuristiloru 165
fl. 69 x. din care a trimis u densulu 10 fl. lui I. Campeanu si
10 fl. lui I. Rusu si asia a mai remasu 145 fl. 69 x. la care
adogenduse ofertu'u D. Dr. Ratiu cu 5 fl. face o suma de
150 fl. 69 xr.

Comitetulu primesce cu multiamire scirea acést'a si oteresce
ca banii trimisi de D. Prot. Vlăss'a subtragenduse spesele pos-
tali cu 40 x. se se administrese de D. Presiedinte si atatu D.
Protopopu Vlăss'a pentru osteneala catu si contribuentiloru se
se aduca multiemita publica. — Se mai impertasiesce si o scri-
soare a D. Baritiu din Brasiovu prin care se incunosciintieze
Comitetulu ca densulu a facutu dispositiune, ca comitetulu se
poata redica 33 de galbeni si 8 doedieceri depusi in cas'a a-
sotiajunei pentru iuristi si adunati din Romania si ca la Dnia
lui inca se mai afla 2 galbeni si 2 doedieceri trimisi din Bucu-
resci totu pentru scopulu acest'a, cei va trimit cu un'a oca-
siune potrivita. Apoi se oteresce ca iuristului I. Cosieriu care
fiindu mai lungu timu greu bolnavu si avendu mare lipsa de
ajutoriu se i se dea 18 fl. ca unu ajutoriu estraordinariu. In
fine se face cunoscutu ca din banii in Suma de 144 fl. anti-
cipati iuristiloru prin D. fostu Secretariu Ilia Macelariu sa pu-
tutu scoate numai 20 fl. prin urmare se oteresce cu sum'a
restante de 124 fl. se o depuna mai susu laudatulu Secretariu
dupa obligementulu ce la datu Comitetului, spre care scopu sa
si recuieratu.

(Va urmá).

Sibiu 25 Mai. An mai târziu жърпале четирът, къ ро-
тъпъи din Чернъвъчъръ, ка дн сколала реаль пој фицијиндъ
съ фъ лімба didaktikъ чеа ротъпескъ, ші къ ачеаста черере
се веде ачелор жърпале къ атъта маї петеменікъ, къ кътъ дн
сколіле реале жърблъ чеи маї пъдгні тинері ротъпъ. Прин о
персоанъ тълтъ стиматъ не вені ла жърблъ дн тинері адеъръ
„Adres'a catra Escelenti'a si Preasanti'a Sa Domnulu Episcopu
al Bucovinei Eugeniu Hacmanu, membru casei de susu a Se-
natului imperial, cavaleriu de ordine ect. ect. in caus'a scolei
reale infintiinde in Cernuti din fondulu religiunariu. Cern-
uti 1862, tiparitu la Ioan Eckhart“ съвскріс de o тъл-
цине de пропrietari повіл тарі ші тічі, de клеръ, de di-
regъторі пъвліч, de инвъдеторі пъвліч, de класа оръшени-
лоръ ші алц' ітеліції, in каре не баса днталелоръ дечісівні
се чере dela Еселенія Ca, ка дн сколала ачеаста пој фи-
цијиндъ съ се днтродъкъ de лок лімба didaktikъ чеа ротъ-
пескъ, ка аста сколъ съ фъ ші дн фантъ ачеаста, че челе
есистите пъпъ актъ сънт дн таре парте пътai ка пътеле,
адекъ ви інстітут de фицијиндъ националъ, ші астфеліѣ съ
фіе феріт de скъдеріле челоралалте.

„Фъкъндъ асть сколъ“ се зіче дн адресъ маї департе
националъ дн фантъ ші нѣ пътai ка пътеле, deckidem
tot odatt, ne лжигъ челе лалте фольсврі тарі, жъпітє поас-
тъ ші о поъ кафіръ; дн дъм добадъ de amoarea ші симпа-
тия къ кареї сміт даторі; спріжнім ші фицијиндъ зелъ

ші аплікареа еї пептв стедій ші штіпцъ, арътъндъ, къ поате
претинде ла респльтреа къврітъ остеелелор сале. Adeceorі,
ші кіар нѣ демвлтъ с'аў днтыплат къ фії цері, ліпсії de
тоате тіжлоачеле ші днпъ че шаў петрекут тінеределе дн прі-
вацівні de tot фелів ка съ поатъ фаче стедіile кіар ла ві-
версітате, днторкъндсе de аколо, de ші днзъстраї къ та-
ленте, днсвірі ші къвотіцъ виже. нѣ аў афлат п'же дн
патрія лор, дн каре просперъ атъї стрыїні, ші аў фостъ пе-
воідъ съ о кавте аївреа. Ачесте ші астъї ле ведемъ къ
окій ші ле пътеш добеди. Еї виже, пої нѣ вржъ пічі декъм пе
stryinі, ші апът пе чеї віпевоі торі dintre ei, каре
респектеазъ оспітатеа цері, нѣ се аратъ
днштапі нацијні, аї інтереселор ші дрептъ-
рілоръ еї, дн тімръцошътъ къ амічідіе ші къ
стімъ ші смітъ тълдътіторі ачелора, каре орі
кът ші дн че рам лвкъ спре віеле цері. Къ тоате а-
честе воим а не фери ші de о nedрептате дн прівіреа філоръ
патріе, крежжанд таре, къ ачестії аў прімъл дрептъ
ші пріп врмаре ар тревзі съ аівъ ші преферіпца ла тоате
ностіріле ші філоръцівеле пъвліч, прекът ам ші есприматъ
ачеаста дн tot тімръ ші дн тоате петіціоніл кътъ Маіс-
татеа Ca; кредем даръ къ ші дн касъ de фацъ постірі-
ле de фицијиндъ тіторіла сколала реаль тревзі date філоръ
по поръл ві постръ. Ар фі о стрътбътъціре, даќъ ші
актъ с'ар префері стрыїні філоръ лв.

De с'ар фаче аїчъ днтжшпареа, къ днтре ачестії нѣ вом
афла къ каліфікареа тревзітоаре, адекъ каре аръ фі днпъс
есаменеле de фицијиндъ тіторі, прескрісе de лецеа сколарь, апої
респіндем: къ днпедекаре аста, дн адеър пътai ефектъл
Фірескъ а стъреі лвкърілоръ трекъте, дн каре тінері нѣ пъ-
тей афла пічі ви дн dem de a ce препара пептв асть кі-
таре, неавжанд сперанца de a o есерчіта дн патріе — се ва
пътєа фицијице преа лесне, кртжанд еспіплълі алтор цері ші
кіар ачелві че кжте одатъ с'аў обсерват ші аїчъ. Дела днчептъ
ші апът deckizjndse сколала трептат, адекъ дн фіекаре
анъ пътai кжте о класъ поъ, се воръ афла Фъръ дндоіалъ
дестві тінері din жъпітіа нацијніл прекът: de'птре фициј-
ні тіторі препаандіе, din тінері каре аў абсолютъ къ съкчес
ви стедіile la віверсітате сај ші ачеле теолоічіе аїчъ ш. а. —,
каре с'ар пътєа пъне ка съплініторі, дн дат оріндс e
тотодатъ de амі къштіга, дн декърсъл виї тімр детерминат,
ка ліфікареа тревзітоаре, адекъ афаче есаменеле пе-
чесаріе. Пе лжигъ ачеаста днсе ар фі de пе апъратъ тре-
взіпцъ ші къ таре фолос, а се словозі виеле стинендії ка съ
поатъ терре вро кжівъ тінері алеші пе ла інстітутеле рес-
пектіві, адекъ політекічіе ш. а., виnde съші факъ стедіile спе-
ціале ші съші довжндеаскъ каліфікареа червъ дн тоатъ де-
плітатеа ші днпъ tot къпіріпс віл прескріпцівелоръ
сколаре..”

Дн ачеаста адресъ се респінде къ тоатъ търіа опінішнеа
ачелора, карій зікъ къ лімба ротъпъ нѣ ар фі апъ спре а про-
піне стедіеле тай днталте дн ea, ші къ нѣ сар пътєа афла
професорі кваліфікації, се чере днфіндаре виї комісіоні спре
адоптаре ші адоптаре кърцілор тревзіпчіосе. Къ ви квінит
дн адреса ачеаста, каре фаче опоаре Ротъпітіа din Бжко-
віна нѣ са трекът къ ведереа пітіка, че ар пътєа търтврісі
зелъ ші ардоаре ротъпілор de аколо а ведеа лімба лоръ дн
інстітутеле нацијніл de лімъ didaktikъ, ші астфеліѣ а да
тінеріе ротъпъ о крештере ші квітъръ адеърът ротъпъ.
Не паре ръвъ къ днгастіе колоапелор жърпалвлі постръ нѣ
не іартъ а о репрорвч днтреагъ прекът ар фі терітатъ ші de
ачеаста днкіем къ днсвіш квітітеле адресеи:

„Фъпъе ертат дн капътв ачестії рғгшпітіе ші еспінрі а
рості днкредіндареа, къ 'паль лваре амінте а Есчеліціеї
Тале de сігр нѣ ва трече къ відере тоатъ гравітатеа
днпрежжрърілоръ de фацъ, рекъпоскжанд днданть, къ кавса,
а къреа тіжлоачите неам фъкът дннітіа Преаскіпіеї Тале,
днфіцишегъ о кестіоне de прічіп, de дрепт, de
оноаре нацијніл; квіт се ва devide ea, аша воръ фі
сај пъстрате, сај вітътате тоате ачесте..”

Ачеаста адресъ са днфіцишатъ Екселенії Сале II. Епі-
копъ прип о депітациіе дн 20 Апріліе 1862 ші квітът
къ е ви аргументъ неконтестабіл а днфрпта пе ачеле жър-
пале цері, каре ар dopi се вадъ ші ачестії інстітутъ ротъ-
пескъ метаморфосат дн вестъпітъ церіпъ. Оаре нѣ
кавса токтай лімба стрыїп, de лімъ сколарі пъдіп дн
сколала реаль, че екістъ дн Чернъвъчъ?; ші апої de ар лімба
пътai вибл, інстітутъ се фаче пе спеселе виї Fondъ ротъ-
пескъ ші ачеста fiindъ ктіору лв аре съ хотъреаскъ лімба
didaktikъ, каре de виѣ сеатъ нѣ ва хотър жъна стрыїп,

Чи чеа ротънъеасъкъ, къчъ прекъмъкъ зиче адпека: „къ а іерони
лъва ктиторіоръ де'нтрън інститутъ, фондатъ къ авереа лоръ, ар
фі въ сакрілесів, о дефъмаре, о інсълътъ а търелоръ сале сън
те ші търеаде.“

Din Песта се скріє лві „O. D. P.“ din 30 Mai ă n. p.
къ діферіtele тільки ші петіпъріте штірі де спре конкіема
ре діетеї вілгірещі нз врѣй съ афле крэзътълъ ти черквіл
політичесіе аколо, каре саў ти працьтвіе фоарте таре, къ ічі ко
леа съніш ѿменії де ачеа конвінціе, кѣткъ рефітвлъ аре
лвіръ де ажъсъ къ сенатвлъ імперіалъ австріакъ, къ ти праць
адевъръ се дъ акъта ти Болгарія лвіръ лоръ сенатвлъ імпері
алъ о маі ти палътъ атеніоне ші цінъ пътеріле рефітвлъ де не
ажъсъ, ка съ фіе ти пъсечіоне а се енгажа ші ти палътъ пар
те. — Маі de парте зиче, къ че се атініе де честівна вілгір
есъ, оаменії факъ о черкаре повъ спре деслегареа еї атърпъ
тоаре dela діферіте ти працьтвіе, каре рефітвлъ погрешітъ
къ ле ва конкіедра. Ші ачесте ти працьтвіе ар фі преспів
нреа, къ сенатвлъ імперіалъ австріакъ ти компосіціонеа
са де акъта аръ авеа маі наінте аші фаче прочесвъ съвъ де
ферментационе ші къ елъ іа недеспъріуа атеніонеа ре
фітвлъ, къ ти прівінца конкіемърії діетеї вілгірещі врѣй
съ штіе, кѣткъ Локціторію Палі ти моменіе де фадъ ти
нз ар фі dat рефітвлъ атъсърате сватвръ, къчъ къльторіа са
пріп дуаръ аре токтай де скопъ, ка съ се ти працьтвіе де
спре сім'єтіеле попрълоръ ти персопъ, ші къ опініонеа че о вада
D. Локціторію не васа інтвідівелоръ пропрій, ва фі імп'їтоаре
пентръ інтвідівна рефітвлъ.

Чітімъ ти „Ost-Vest“ ти прівінца скріпoreй Екселенціе
Сале П. Епіскопъ Б. де Шагна ти індепртате кътъ ти палъ
тъл губерн рецескъ пентръ тречеріа кърцілоръ ші жрпалелоръ
ротъне естрапе in патріа поастръ ші пъблікате ти жрпалъ
ачеста Nr. 38 врътъоареа овсервъчівп: Ти Преса ротъ
нъеасъ *) Формеъ ти працьтвіе de zi Опінія Епіскопъ
Шагна дать ти врата інвітъръ губернълъ асъпра ръді
кърії стръпсе чесъре овсервате пъпъ акъта ти контра кър
цілоръ ші жрпалелоръ ротънешті естрапе, специалните ти
контра продвікелоръ де пресъ але Ротъніе.

Лвіръ венісъ пъпъ аколо, ти палъ ші кърат сънітіфіче
опрі се пътеаъ къпъта din Ротъніа пътмай къ греа остеанель,
астфелій, кът ти працьтвіе ротъній din Apdeal ші ротъній din Ротъніа
нрісъ тотъ спірітвлъ де комерчій. Епіскопъл а десфъш
ратъ ти опініонеа са прівініе де фоарте просперітоаре, про
нігіндесе ти працьтвіе, къ опріле ші жрпалеле къратъ сън
ітіфіче, вісерічешті ші історіе нз се пот съпъне tot la а
чела трактаментъ, кърбіа съніш съпъсе челе політиче, ші се
рвгъ деокамдатъ, ка асъпра онврілоръ ші жрпалелоръ път
ротіче ші естерне варем съ нз се прочедъ маі стръпс, ка кѣт
се фаче ачеаста къ опріле ші жрпалеле de alte літвъ.“

Sighisióra in 28|16 Maiu 1862. In interesulu adevaru
lui sunteti rogati, a da locu in colónele pretiuitului diariu,
„Telegrafului Romanu“ urmatorei observari:

Am cetitul in N-ru. 38 al „Tel. Rom.“ unu articolu tractandu
un'a scena, care dupa afirmarea D. cores. C. se se fi intem
platu cu ocasiunea celebrarrii Maialului tienutu in 17 a. I. c. in
Sighisióra. In urm'a cesta, privindu numai la binele comun
al si marginime prelanga sant'a dreptate si adeveru, facu
un'a observare, contra modalitatii D. cores. prin care 'si a
prefacutu dansulu tem'a sá: „Sechi do den Blochen“ (uita col
lo pe Romanulu) intr'o sofism'a fictei universalitatî.

Asia dara din devis'a pronuntiata judecandu bine observa
rea D. C. fara partinire'a romanului sau a sasului, dac'aru fi
auditu D. C. la fugirea asupra steagului pre unu sasu dicanda:
„ca elu (romanasiulu) inca vrea se fuga asupra stéglului, si lui
nu i se cuvine; ca sarbarea acést'a nu-i pentru romani, ci pen
tru tinerimea nostra,“ óre poate presupune D-lui ea toti fratii
sasi, cati se aflau acolo, aru fi nutritu aceasta parere? „si apoi
daca sasulu n'o incapту de romanulu acel'a nevinovat u acolo, —
unde o se mai incapa? Eu sum cu totulu de alta opiniune:
unu barbatu en prejudecare sanatosa, candu la insielatu
Moise ori Beniaminu, etcetera, nu vâ face nici odata conclusu:
„ca toti evreii suntu insielatori“ ci vâ dice: de aru
fi unu poporu catu de inaintat in cultura si religiosu, totusi
se asta in transulu individi fara caracteru, preste acaroru voie

*) Ноi нz штімъ къ „Преса“ ротънъеасъ с'аръ фі оквітъ пъпъ
акъта къ опініонеа ачеаста дать de mai съвъ лъбатвлъ Епіскопъ;
къчъ пъпъ акъта нз а реподвісъ пічъ впъ жрпалъ де але поастре
acheasta опініонеа такар пътмай сім'ялъ прекъмъ са dat ти „Тел
графъ ротънъ,“ —

libera, dela natura, nu este in stare a dispune natiuneasa: prin
urmare, nici factele sau chiaru crimele unui-de feliu acesta,
nime nu e competentu, ale adserie unei natiuni in genere. —

Vedi D. corespondente! togma din acestu punctu de vede
re avemu si noi de a suferi atatea calumnie din partea con
trarilor nostrii, si daca nise face nedreptate! apoi de ce nu
ne tienemу de divis'a santa: „Cetie nuti place altu
i'a nu face.“ —

Sedusu fiindu D. C. dint'acestu principiu unilateralu, a
affirmatu „ca studintii romani din Mediаsiu suntu persecutati si
ochiti nunumai de studintii sasesci, dar' si insusi de Professori.“

Relatiunile studintilor din Mediаsiu nule pote sci D. C. din
Sighisióra, necorespondiendu cu nimeni in asta privintia, apoi
relatiunile studintilor din Gimnasiulu Ev. din Sieghisióra in
ca nu leau potutu pune a priori, si se faca astu felu de con
clusu, de vreme ce eu cunoscu pre toti Professorii de aici cu
unu caracteru catu se pote de solidu si ei tracteze cu stu
dintli nostrii tare umanu. Motivele despre acestu adevaru mi
potu servi esprimarea de multiemire a studintilor romani ca
tra Profesorii si studintii sasi, ba chiaru si armoni'a cea fru
moasa, care au dominitu, si la celebrarea Maialului in Siegh
isióra; cu atat mai multu cu catu, studintii nostrii nau fostu
numai suferiti, dupa pareria D. C. in genere, — ci acesti'a au
fostu togmai indatorati a lua parte la festivitatea aceea scolară
din partea D. Directoru Teutsch, si tota bucuri'a a fostu dan
siloru asia concesa, ca si studintilor sasi.

Togmai si la fug'a asupra steagului se nu deduca cineva din
raportarea D. C. cea dialoga: „Intre cei multi se afla si unu
bietu de romanasiu cu cioreci,“ ca dör'aru fi fostu numai ace
la, intre sugarii asupra steagului, ci lucru au fostu asif'a: trei
parti de classisci, combinate dupre classe si etate, au fugit
la steagu si la fecare fuga au participatu si romanii, ba ce e
mai multu, premiulu destinatu pentru fug'a a doua la reportatul
unu romanu din Class'a I-ma. gimn. Ba, dieu nu numai stu
dintii nostrii, dicandu adevarulu si potu esprimă tota multiem
irea, atatu catra Professor catu si comilitonii sei, ci si comun'a
romana intreaga de aicia, catra Comun'a cetatiana sasasca din
Sieghisióra. Caci in anii trecenti amu fostu asiá norocosi, ca
pre contrebuenti la cass'a allodiala orasiana, de ne au facutu
fratii sasi se participi unei sumulitie anuale, de 525 fl. m. c.,
spre dotarea invenitorilor gr.-or. de aici. La cumpararea
scólei romane in cetate; strada preotiasca Nro. 10. au contri
butu din voi'a libera 210 fl. v. a. Totu nu demultu au facutu
D. oratoru Fried. Kraft O. D-lui Prota din locu urmatorulu
proiectu: fiindu ca scóla si biseric'a -nostra nau nici un'a
fondatiune, unde se niplante mana la oaresicare reparaturi
etc. si de vreme ce cass'a orasiana de aicea platesce anualu
700 fl. v. a., pentru taierea si aducerea lemnelor, pentru scoli,
Preoti, Professori etc., On. D. Prota, se aplece pre parochienii
sei, ca acordandu in privintia aceast'a cu D. oratoru, se ieé a
suprasi lucrulu acesta, ca la totu anulu se pote redică summ'a
numita, in favórea scólei si bisericei; insa stradani'a O. D. Prota,
a fostu fara resultatul! — ne'ntilegerea poporului! *)

Asi'a stamu noi cu fratii sasi prin Sieghisióra daru nu cumu
aru deduce cineva din raportarea D. C. si acestea fapte umane
ale fratiloru sasi catra noi, eu le potu numi dovedi vii, precum
ca fratii sasi de aici suntu incatuvá insuflati de spiritulu tem
putui in care traimu, ba speram, ca acesta spiritu, ii vâ insuflă
pre dansii, catu si pre magiari, desavarsitu, ca se cuno
sea intrebarea cea mare a natiunalitatiloru, si se dee man'a eu noi
spre binele si felicitarea dulcei nóstre patrie, numai se nu dic
cemu eu D. C. „se ne retragemu mai bine acasa, ca ei sesi
pota petrece dupa placu ne'npedecati de noi“ pentru ca fiene
destulu cu catu amu fostu pana acum retrasi, (sau eschisi) din
petrecanile loru. **)

Prea Maritul Oficiu Episcopescu!

In interesulu Asociatiunei pentru literatur'a romana si cul
tur'a poporului romanu, mam' apucatul a lucra pana la adu
narea ei in lun'a lui Iulie a. c. o statistica a tuturoru familie
loru nobile romane din Monarchia Austriaca; —

Deci-mi ieu indrasněla a rogá pre Maritul Oficiu Epis
copescu a inparti aci in 40 Exemplare alaturatele consemnatuni
la Subalternii Prea On. D. D. Protopopi, cu aceea a mea ro
gare ca prin barbatii de incredere se conscrie familie no-

*) Reu destulu.

**) Multiemim D. D. pentru aceasta descoperire. Noi inca cunoscem
pe D. Directoru si pre unii din D. D. Profesori ca barbatii timpului
presintے si amu avutu ocasiune de a neconvinge de umana tractare
cu care intimpina D-lor. timerimea scolară romana.

